Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue] docto eos digne legenti. predicanti. aut ...

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

D[omi]nica s[e]c[und]a p[ost] pasca. II. Ser. LXIIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Visual Library

bẽdũt in ſe om̃ia bona Exo. xxxiij. Ueni
oſ̃dã tibi om̃e bonũ. De q̃ apl's dic̃. nec au
ris audiuit nec ocul' vidit nec in coꝛ hoīs
aſcẽdit q̃ de' pparauit diligẽtib' ſe. Ex q̃ i/
fero ꝙ bona gl'e ſũt marie bona. qꝛ oīm bo
noꝝ in ſe ↄtẽtiua. Scd̃o īfero ꝙ bona gl'ie
maria ſunt ⁊ nõ cadũt ſub merito nr̃aruꝫ
paſſionũ. Iſtud ptꝫ qꝛ finiti ad īfinitũ nul
la ẽ ꝓportio. Uñ Ro. viij. dꝛ. Nõ ſunt cõdi/
gne paſſiões h' tpis ad futurã gloꝛiã. Et
Sap. iij. dꝛ. Om̃ donũ ⁊ par ẽ electis ei'.
Ex q̃ ↄñr tertio infero ꝙ p̄miũ regni cele/
ſtis nõ dat ſanct̃ niſi ex liberalitate ⁊ acce/
ptatiõe diuĩa. Uñ dicit Robertus holgot
ſup libꝝ ſap. c. iij. exponens lr̃am p̄dictã. ꝙ
par eterne beatitudinis q̃ ẽ futura electis
eſt donũ dei liberalit' ⁊ ſup ↄdignitatẽ paſ
ſionũ. ¶ Sed d. ex q̃ ſic eſt ꝙ hõ ex ſuis na
turalib' nõ pt mereri ex ↄdigno vitã et̃nã.
Quero a te. nunq̃d ſaltẽ hõ adiutus p gra
tiã diuinã poſſit eã mereri ex ↄdigno. Ui/
det ei ꝙ ſic. Quia dicit apl's. ij. Thimo. iiij
De reliq̃ repoſita eſt mihi coꝛona iuſticie.
Si g̃ eſt coꝛona iuſticie. g̃ iuſte reddit. et p
ↄñs ex ↄdigno. Ad qd̃ rñdeo ꝙ iſtud dictũ
intelligit dupl'r. Uno mõ ꝙ merita hoīs
tm̃ valeant naturalit. puta ꝙ tãta ſit boni/
tas in natura ⁊ ſuba meriti ꝙ ei debeat vi
ta eterna. Alio mõ ꝙ tãtũ valeat legalit ex
inſtitutione leg̃. Sicut praua pecunia cu
pri ex natura ſui ſiue naturali valoꝛe ñ va
let tantũ q̃ntũ vn' panis. ſed ex inſtitutõe
p̄ncipis tãtũ valet. Iſto mõ opa nr̃a ex ſua
naturali bonitate nõ merent vitã et̃nã de
ↄdigno ſꝫ de ↄgruo tm̃. qꝛ ↄgruũ eſt ꝙ ho
mini facĩeti ſm̃ ſuã potentiã finitã det p̄e
miũ vite eterne ſcd̃m potẽtiam infinitã. pt
etiã dici ꝙ opa nr̃a ſunt ↄdigna vite eterne
ex gr̃a nõ ex ſuba actus. Statuit ei de' ꝙ
bene operãs ĩ gr̃a hẽbit vitã eternã. Et iõ
p gr̃am ⁊ legẽ p̄ncipis nr̃i meremur de con
digno vitã eternã. Et ſm̃ hoc dꝛ iuſtũ pre/
miũ. qꝛ de' conſtituit debitoꝛ ex natura ſui
p̄miſſi nõ ex natura nr̃i debiti cõmiſſi. Si
cut dicit mgr̃ ſniaꝝ li. iij. di. ix. c. iiij. Ex q̃b'
oīb' infero ꝙ licet de' iuſte retribuet dãdo
ſanct̃ p̄mia. tñ ↄſiderata inſufficiẽtia meri
toꝝ ipoꝝ in ſe in relatiõe ad p̄mia et̃na. ex
mera bonitate ſua eos ſaluabit. Iuxta il/
lud Treñ. iij. Miſcd̃ie dñi qꝛ nõ ſum' con
ſumpti. Et apl'us dicebat. Gr̃a dei ſum id
q̃d ſum. Et itez. Gr̃a dei vita et̃na. Quat/
tuoꝛ aũt oſ̃dunt indignitatẽ nr̃am ad glo
riã quã de' dat ſup cõdignũ. vicꝫ impoten
tia nature. q̃ de ſe ẽ nuda nõ hñs aliq̃d vñ
placere poſſit iuxta illud Mich. vj. Quid
dignũ offerã dño Iob. xiiij. Nõ nat' ⁊c. ſe
quit. Et dignũ ducis ſup eũ ⁊c. Scd̃m eſt
īmũdicia culpe. d' q̃ Lu. xv. Pr̃ peccaui in
celũ. nõ ſuꝫ dign' vocari. Tertiũ ẽ inſolen/
tia negligẽtie. Mat. xxij. Lu. xiiij. Nuptie
q̃dẽ parate ſunt. ſꝫ q̃ inuitati erãt non fue/
runt digni. Quartũ eſt inſufficientia pnĩe.
qꝛ licet pnĩa nr̃a poſſit eſſe digna benigni/
tate acceptatiõis ⁊ pietate reputatõis. Iu
xta illud Math. iij. Facite dignos fruct'
pnĩe. nõ tñ eſt digna eq̃litate retributiõis
vel ꝓportionabilitate ſatiſfactõis. Cui' rõ.
qꝛ paſſiones breues ad durãdũ. leues ad
poꝛtandũ. pauce nũero. parue merito. idõ
nõ pñt cõparari ad p̄mia q̃ ſunt et̃na. vni/
uerſalia ⁊ delicioſa. ad Titũ. iij. Nõ ex opi
bus iuſticie q̃ fecim' ſed ſm̃ miſcd̃iam ſuã
ſaluos nos fecit Thob. ix. Si meipm̃ tra/
dam tibi in ſeruũ nõ ero ↄdignus. qꝛ g̃ nec
digni ſum'. nec digni eſſe poſſum' niſi idi/
gnos dignificet de' Heſter. vj. Hoc hono
re dign' eſt quẽ rex vult honoꝛare. Iõ nõ ẽ
rogandũ qꝛ digni ſim' ſed vt dignos effi/
ciat. ij. Theſ. j. Oꝛamus ſp p vob vt digne
tur vos vocare vocatiõe ſua Et Paral. vi.
Quia indignũ ſaluabis me ſm̃ magnã mi
ſericoꝛdiã tuã laudabo te ſemper omnib'
diebus vite mee ⁊c.

¶ Dñica ſcd̃a p' paſca. II. Ser. LXIIII

Bonus paſtoꝛ ani

mã ſuã dat p ouib' ſuis Iohan. x.
Et ſi de' ops diligat oẽm creatu/
rã vt dꝛ Sap. xi. Dilig̃ oĩa q̃ ſunt. et nihil
odiſti eoꝝ q̃ feciſti. Tñ m'to inteſiori ⁊ fer
uentioꝛi caritat̃ affectu diligit gen' hũanũ
Tanto ei caritat̃ feruoꝛe erga hoīeꝫ videt
eẽ acceſſus. vt q̃ oīm alioꝝ q̃ ꝑpt hoīeꝫ crea
uit oblit' ipi ſoli met hoī tm̃ intẽdat. vñ il/
lud. Nũq̃d de bob' cura ẽ deo. j. Coꝝ. ix. q̃
ſi di. nõ. Hinc dic̃ Aug. ſup Ioh. Ꝺ oĩa di
ligit de' q̃ fecit. ſꝫ inter illa mag̃ diligit cre
aturas rõnales. ⁊ de ill' ea ãpli' q̃ ſunt mẽ/
bra vnigẽiti filij ei'. Hec ille. Signũ autẽ
huius dilectionis diuine erga hominẽꝫ in
hoc apparet ꝙ ei vult maius bonum q̃ ce/
teris creaturis. Et quo ſigno vt dic̃ Tho.
p̄ma p̄me. q. xx. arguit magnitudo amoꝛ̃.

Cũ eni amare ſit velle bonũ alicui. ↄſtat q̃
q̃ntũ eſt ex pte boni ipſius quod quis vult
amato. illũ dicit᷑ magꝭ amare cui maiꝰ bo/
num vult. Cũ ḡ deus velit nob̄ ſummũ bo
nũ ↄſtat q̃ nos maxie diligit. Signũ autẽ
q̃ vult nob̄ ſũmũ bonũ apparuit in h̄ qꝛ vt
nos redimeret dedit vnigenitũ filiũ ſuuꝫ.
cui nõ pepcit ſed p nob̄ oibꝫ tradidit illuꝫ.
Rom. viij. Cũ ḡ nõ ſit maius ſignũ carita/
tis intenſioꝛ q̃ʒ mors p amicis. ꝛ xp̃s h̄ fe
cit. merito põt de eo dici. q̃ ipe tanq̃ʒ bonꝰ
paſtoꝛ aiam ſuã dedit p ouibꝫ ſuis. De tri
bus fit mẽtio in h̄ verbo. ſ. de benignitate
nr̃i ſaluatoris ſeu creatoris. ibi. bonus pa
ſtoꝛ. Scd̃o de p̃cioſitate redẽptõis. ibi. de
dit aiam ſuaꝫ. Tertio de dignitate hũane
ↄditiõis. ibi. p ouibꝫ ſuis. De p̃mo in q̃ de
ſcribit᷑ benignitas nr̃i creatoris dr̃ q̃ bonꝰ
eſt paſtoꝛ. Iſta benignitas apparet in mul
tis vt oñſum ẽ in ſmone p̃cedẽti. Sꝫ ma/
xime relucet in tribꝫ. ſ. in bonitate inſtructi
onis. ſcd̃o in bonitate gubernatõis. tertio
in bonitate educatiõis. [A] Quantum
ad p̃mũ dr̃ bonus mgr̃. q̃ntũ ad ſcd̃m dici
tur bonꝰ dñs. q̃ntũ ad tertiũ dr̃ bonus pa
ſtoꝛ. De p̃mo. ſ. de bonitate inſtructõis dr̃
Mar. x. Mgr̃ bone q̃d boni faciã vt ha/
beam vitã eternã. Circa qd̃ ſciendũ q̃ alit᷑
pueri bonos mgr̃os eligũt. aliter adoleſcẽ
tes ſeu viri. Pueri nãq̃ʒ dicũt illos bonos
mgr̃os. q̃ eis obtẽperãt ad volũtatẽ nõ ad
vtilitatẽ. q̃ pmittũt eos ociari ꝛ ludere ꝛ di
es deducere in ſolacijs. Sed certe mali ſũt
mgr̃i tales. qꝛ finaliter ſunt ruina ꝛ pditio
pueroꝝ in ſenectute. Ecõuerſo ẽ de mgr̃is
adoleſcentũ q̃ eligũt tales q̃ eos corrigant
inſtruãt. vacare vl̄ ludere nõ pmittãt. ſed
ſtudere in moribꝫ ꝛ ſciẽtijs cõpellãt. vt pꝰ h̄
ſecuri requieſcãt. Primꝰ mgr̃ ſignificat dia/
bolũ q̃ p̃eſt vanis hoibꝫ. q̃bꝫ oĩa ad volũta
tẽ ꝛ libitũ ipoꝝ ↄcedit. vt poſtea eos ĩ infer
no eternal'r fatiget cruciatibꝫ ꝛ penis. Hu
ius mgr̃i diſcipulꝰ ille fuit q̃ dixit. Aĩa mea
hẽs multa bona repoſita ĩ annos plĩmos
Lu. xij. Sꝫ q̃d ſequit᷑ ſtati audiuit. Stul/
te hac nocte repetẽt demões aĩam tuã a te
Ecce poſt breue ociũ longꝰ laboꝛ. Tal' fuit
ꝛ ille q̃ ad breue tp̃s induebat᷑ purpura et
biſſo. ꝛ epulabat᷑ q̃tidie ſpledide. ſed tandẽ
ſepultꝰ ẽ in ĩferno Lu. xvj. Scd̃s mgr̃ ſi/
gnificat xp̃m q̃ docet nos vtilia. ꝛ nõ pmit
tit ociari ad horam. ſed ↄtinue laboꝛare vt
poſtea eternal'r requieſcamꝰ a laboꝛibꝫ Apo
ca. xiiij. Amodo iã dic̃ ſpũs vt requieſcãt a la/
boꝛibꝫ ſuis. Docet ãt triplicẽ doctrinã. ſ. p
ceptoꝝ Exo. xx. Nõ mechaberiſ. nõ furtuꝫ
facies. nõ occides ꝛ ſic de alijs. Cõſilioꝝ.
Si vis pfectꝰ eẽ vade ꝛ vẽde oĩa q̃ hẽs ꝛ da
paupibꝫ. ꝛ veni ſeq̃re me Mat. xix. Tertiũ
ſupererogationũ vt illud. Orate p inimicis
vr̃is. bñfacite ill' q̃ oderũt vos. Et illd̃. Si
q̃s pcuſſerit te ad vnã maxillã p̃be ei ꝛ alte
rã. Et illud. Siq̃s tollit a te tunicã. da ei ꝛ
palliũ Mat. v. O q̃ʒ facil' doctrina hꝰ mgr̃i
ꝛ q̃ʒ vtilis ſcia. nõ facere alijs q̃d ſibimet hõ
fieri nõ vult. Qd̃ etiã a natũ hoi vid' ĩ cor/
de ĩſcp̃tũ. Ro. j. Nihil ḡ difficultatiſ p̃cipit q̃
vitare ſolũ malũ iniũgit. Et certe ſiq̃s ↄſi/
deret vtiq̃ʒ difficiliꝰ ẽ hoieꝫ occidere q̃ʒ nõ
occidere. Difficiliꝰ ẽ adulterari q̃ʒ eẽ caſtũ.
Difficiliꝰ ẽ furari q̃ʒ de p̃p̃o viuere. Q̃ ſi q̃s
dicat. ꝛ ſi p̃cepia ſũt facilia. ↄſilia tñ diffici/
lia. Quia vendere oĩa ꝛ dare paupibꝫ vr̃ dr̃
Mat. xix. h̄ ẽ maxie difficile. Rñ. ſm Tho.
in li. de pfectiõe vite ſpũal'. c. vij. Q̃ dñs nõ
ea rõne dedit h̄ ↄſiliũ q̃i diuites pfecti eſſe
nõ poſſint aut itrare regnũ celoꝝ. ſꝫ qꝛ de/
facili nõ pñt. Vñ de abraã legit᷑ q̃ fuit pfe/
ctus. ꝛ tñ fuit diues Gen. xvij. Silr̃ ꝛ dd̃ ꝛ za
cheus ꝛ alij. Ex q̃ ĩfero ſm Tho. q̃ cõſtat
diuitẽ eſſe pfectũ q̃ nõ hꝫ aĩm diuitijs irre/
titũ ſed totalit᷑ deo ↄiũctũ. Vñ Eccĩ. xxxj.
dr̃. Beatꝰ diues q̃ inuẽtꝰ eſt ſine macla. ꝛ q̃
poſt aurũ nõ abijt. Magne eni ṽtutis di/
ues eẽ oñdit᷑ ꝛ pfecta caritate fixus in deo.
q̃ ex affectu diuitiaꝝ maliciã peti nõ trahit᷑
qui pꝰ aurũ ↄcupiſcẽdo nõ vadit. nec in di
uitijs cõfidendo ſe extollit. Sed certe ſm
ip̃m pauci ſunt tales diuites. Nã q̃nto ma
ioꝛ ẽ beatitudo ꝛ virtꝰ diuitiſ talit᷑ inſtituti.
tãto mĩoꝛ taliũ eſt nũerꝰ. Vñ ſeq̃t᷑. Quis ẽ
h̄ ꝛ laudabimꝰ eũ. Fecit eni mirabilia in vi
ta ſua. Vere mirabilia fecit qui diuitijs
affluentibꝫ coꝛ nõ apponit. Et ſi q̃s eſt talis
vere pbat᷑ pfectus. Sed attẽdite q̃d addit
iſte mgr̃ in hoc conſilio. Si vis inq̃t pfectꝰ
eſſe vade ꝛ vende oĩa que habes. Tria ſũt
cõſiderãda negociatoꝛi. q̃d. q̃ñ ꝛ q̃mõ ven/
dat. Quid vt merces nõ membra ſua ven/
dat. Illa eni vendũt hoĩes prudẽtes. qui/
bus carere optime pñt. Nemo vendit aũt
oculũ. manũ. pedẽ ꝛc. Sed domũ agrũ ꝛc.
Anima autẽ melioꝛ eſt oculo manu ꝛ om/
nibus membris etiaꝫ glorificatis. vt dicit

Auguſtin⁹. Neſcit ergo negociari qui ve/
nalez animā exponit. Docet ergo pfectus
magiſter. vt vendam⁹ quecūqꝫ habemus.
nō quod ſumus. Nam quid prodeſt homi
ni ſi vniuerſum mundū lucretur. ſe autem
perdat. Secundo debet ſcire quando vē/
dat. ſcꝫ quando plurimū valet. vt tempo/
re nundinarꝫ. Nundine noſtre ſunt tēpus
preſentis vite. in quo vnus ciffus aque fri
gide datus in nomine xp̄i multum valet.
Ecce nūc temp⁹ acceptabile. ij. Cor. vj. et
Ecc̄s. iij. Tempus vendendi tēpus emen
di. poſt mortē vero oīa regna mūdi nul
lius ſunt eſtimationis. Tertio ſcire debet
qūo vendat vt det vilius et melius recipi/
at. Stultus mercator qui recipit argenti
marcā ⁊ dat marcā auri. Peior qui perdit
mēbra in foro. Peſſimus qui animā vēdit
pro obulo. Heu quanti hodie p dolos. ſo
phiſticationes et fraudes in venditione ⁊
emptione perdūt animas p modico p̄cio.
decipientes ſe mutuo. Secūdo benigni/
tas iſtius domini apparet in bonitate gu/
bernationis. Oīa enim cū manſuetudi/
ne et trāquillitate gubernat Sapiētie. viij
Diſponit oīa ſuauiter. Unde Trenorū
iij. Bonus eſt dominus ſperantib⁹ in eū.
Et Naum. j. Bonus domin⁹ cōfortans in
die tribulatiōis. Ex quo ergo bonus dn̄s
merito ei ſeruiendū potius q̄z alteri. Nam
iuſtū. facile. et vtile perſuadent ſibi eſſe ſer
uiendū. Juſtum. quia nobilis quo nullus
dignior. vnde non ſufficit ad hoc angelus
vt ei ſeruiat homo. multo minus dyabol⁹
Apocal. xix. Uide ne feceris conſeru⁹ em̄
tuus ſum Item facile. quia mandata eius
grauia nō ſunt. p̄ma Johannis. v. Ma/
thei. xj. Jugum em̄ meū ſuaue eſt. Non ſic
dyabolus. De quo Hiere. xvj. dicit. Ser/
uietis dis alienis qui non dabunt vobis
requiē. Item vtile eſt ſibi ſeruire quia li/
beralis et potens volens plene remunera
re. Math. xxv. Euge ſerue bone et fidelis
quia in pauca fuiſti fidelis. ſupra multa te
conſtituā. Non ſic dyabolus qui ſeruos
ſuos perdit Johan. x. Fur nō venit niſi vt
furet et mactet et perdat. Iſte eſt Abime/
lech q̄ ſeruos perdit ⁊ perditur cum illis.
Judicū. ix. Tertio benignitas noſtri crea
toris apparet in bonitate educatiōis. Un̄
dicit de eo q̄ eſt bonus paſtor. Paſcit aūt
nos quadruplici alimento. Primū eſt cor/
poralis alimonie. hūc cibū etiam p̄ſtat ir/
rationabilib⁹ animalib⁹. Unde p̄s. Oculi
omniū in te ſperāt dn̄e. et tu das eſcā illo/
rum in tempe oportuno Item idem. Qui
dat eſcam oīmi carni. Sed certe pauci ſūt
q̄ hunc cibū a deo ſe habere cōfitentur di.
Si nō laborarem nihil haberē. O ſtulti/
cia. Reſponde queſo q̄s dedit tibi mēbra
ad laborandū. ſecūdo q̄s dedit ſapientiaꝫ
⁊ induſtriā ad inueniendū. tertio quis dat
profectū ad conſequendū ⁊ perficiendum
opus inceptū. nōne deus. Ergo q̄d habes
quod nō accepiſti. j. Cor. iiij. Et ſi accepi/
ſti q̄d gloriaris quaſi non acceperis. Nam
nec parētes tui tibi relinquere potuiſſent
niſi theſaurizaſſent. nec theſaurizaſſent ni
ſi ſciuiſſent. nec ſciuiſſent niſi a deo accepiſ
ſent. Ergo a deo potius habetur q̄d habe
tur a parentib⁹. nec fortuna tibi conferre
quicq̄ꝫ poteſt preter deū Nam ceca eſt pro
ſperitas ſine auxilio diuino. ſicut deducit
Henric⁹ de vrimaria li. de perfectōne inte/
rioris hominis li. xiij. c. j. tractās illud Jo
hannis. xv. Sine me nihil poteſtis facere
Nōne ſic eſt. Nam quid prodeſt noſtra in/
duſtria ſine deo cū oīa etiā que toto an/
no ymo tota vita laboram⁹ ⁊ conquirim⁹.
vnius hore momento ſepius contingit re
digi in fauillā deo ſolo pmittente. q̄d ſi vo
lente vel precipiente et nos ipſi in nihilum
verteremur Trenor. iij. Miſcdie domini
q̄a nō ſumus cōſumpti. Secundū alimē/
tum eſt ſp̄ualis intelligētie. Cibus em̄ ſpi
ritualis eſt verbū dei. q̄ anima paſcit p re/
ctam eius intelligentiā. Unde p̄s. Domi/
nus regit me ⁊ nichil michi deerit. in loco
paſcue ibi me collocauit. Super aquaꝫ re/
fectionis educauit me. animā meā cōuer/
tit. Matth. iiij. Non in ſolo pane viuit ho/
mo. ſed in omni verbo q̄d procedit de ore
dei. Ex quib⁹ patꝫ q̄ ſeculares ⁊ vani ſper
nentes auditionē verbi dei. quantūcunqꝫ
habundēt tempalib⁹ delicijs famelici ſunt
⁊ mortui. patet quia in ſolo pane corpora/
li volunt viuere q̄d eſſe nō poteſt. Cum eī
compoſiti ſunt ex corpore ⁊ anima. patꝫ q̄
ſicut corpus viuit pane materiali. ita aīa
debet nutriri pane ſp̄uali verbi dei. Alio/
q̄n talis homo nō viuit pfecte ⁊ plene. ſed
ſemiplene. et p cōſequēs eſt ſemiuiu⁹. quia
ſolū viuit ſcḋm corp⁹. nō aūt ſcḋm animā. et p
ꝯn̄s tal' hō nō eſt hō. Ecce pulcra ꝯcluſio

ꝙ nõ audiens verbũ dei nõ eſt bõ. Unde Iſa.j. Niſi dñs reliquiſſet nobis ſemẽ ſbi ſui ſic Sodoma fuiſſem⁹. ⁊ quaſi Gomorra ſimiles eſſem⁹. Conſtat autẽ ꝙ Sodomite ꝑuertẽtes ordinẽ nature. nõ merebãtur dici homines nec habitare cũ homib⁹ in terra. Ideo ſubmerſi ſunt cũ demonib⁹ in infernũ. vt dr Gen.xix. Tertiũ alimentum eſt ſacramentalis euchariſtie De quo Ioh.vj. Niſi manducaueritis carneꝫ filij hominis nõ habebitis vitã in vobis. Sꝫ attende iſtius cibi magnitudinẽ. Dicit' eñ de ipo ꝙ eſt panis angeloꝝ. Sapiẽtie.xvj. Panem angeloꝝ ꝑſtitiſti eis. paratum de celo. habentẽ omne delectamentũ et omẽꝫ ſaporeꝫ ſuauitatis. Quod pro tanto dico vt ſciat ſe debere fore magnũ qui manducaturus eſt hunc panẽ. Unde Auguſtino dictum eſt in li. ꝯfeſ. Cibus ſum grandiũ. creſce ⁊ manducabis me. Hinc Salomõ ait. Ad menſam magnã ſediſti. ſcito qꝛ talia te oportet ꝑbere. O vtinam recordaremur quid accepim⁹ in hoc ſacramẽto vtinã caueremus a recidiuo iſto tempe ne iudiciũ manducarem⁹ ⁊ biberemus. j. Cor. xj. Indigne ſumit qui cõmittit ea que nouiter accedendo dimiſerat ad tempus In digne cõmunicat q eicit tantũ dñm ita recenter hoſpitatum. Hinc aplus clamat. ij. Cor.vj. Hortamur vos ne inuanũ grãm dei recipiatis. Et iterꝫ. Noli negligere gratiã q in te eſt. j. Thimo.iiij. Gloſa. Gratiaꝫ dei inuanũ recipit q poſt remiſſionẽ pctõꝝ in bonis operib⁹ ſe nõ exercet. Uñ Greg. dicit ꝙ grã vacua eẽ nõ poteſt in bonis. qꝛ ſemper operat' magna ſi eſt et vbi eſt. Si autẽ operari negligit grã non eſt. Quartũ alimentũ eſt celeſtis glorie q non paſcunt' niſi electi i celo. Unde illud Lu.xxij. Ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnũ vt edatis et bibatis in regno meo. Et iterꝫ. Beatus qui manducat panẽ in regno dei. De his paſcuis Ezech.xxxiiij dicitur. In paſcuis vberrimis paſcã eos. in montib⁹ excelſis erunt paſcue eorũ. Et tm̃ de ꝓmo ꝑncipali.

B

Dixi ſecundo ꝙ in verbis ꝓmiſſis tangit' ꝑcioſitas nr̃e redemptionis. cũ dr. dat animã ſuã. Magn⁹ affectus charitatꝭ oſtenditur in trib⁹ ꝓmis effectib⁹ benignitatis. ſcꝫ ꝙ creator nr̃ fact⁹ eſt nobis bonus mgr̃ inſtruendo de vita eterna. vt ſciamus ad eã ꝑuenire. Secundo ꝙ factus eſt bon⁹ dñs in gubernando ⁊ regendo. ne ꝯtingat nos in aliquo ſub eius regimine deordinari. Tertio ꝙ factus eſt bonus paſtor in educando. ne contingat nos in vita deficere ex defectu nutrimẽti et alimenti vtriuſqꝫ hominis. Sed certe maximũ benignitatꝭ eſt ſignũ ꝙ animã ſuam dignatus eſt ponere pro animab⁹ noſtris. vltra quã charitateꝫ nemo maiorẽ habet Ioh.xv. Unde.j. Iohannis.iij. In hoc eſt charitas dei in nob quoniã ipe poſuit animã ſuam pro nobis. Tria aũt dicunt' h de eius mirifica et inenarrabili bonitate quã exhibuit nobis in ſua paſſione. Primo ꝙ paſſio ſua fuit nimis liberalis et gratioſa. Unde dicit. dat. Non eñ cõmutauit nobiſcũ de ſimili qui omino indigni eram⁹ in oĩb⁹ et inſufficientes. Ro.viij. Non ſunt cõdigne paſſiones huius tpis. Nec vendidit pro aliquo precio Iob.xxviij. Non dabitur aurũ obriſum. i. fulgidũ pro eo. nec accõmodauit ad temp⁹. ſed donauit ſe ꝓ nobis ꝑpetuo. ſoluẽs ꝓ nobis liberaliter qd tenebamur. Pſ. Que non rapui tunc exoluebã. Ideo dicit notanter. dat Secũdo oſtenditur ꝙ paſſio xpi fuit nimis chara ⁊ precioſa. in h ꝙ dedit animã qua nihil precioſi⁹ eſtimari poteſt. etiam ſi totus mundus ad vnius anime eſtimationẽ conferat'. vt dicit ſaluator Math.xvj. Quid prodeſt homini. ⁊c. Et Math.vj. Nonne anima plus eſt q̃ eſca. Et ratio quia oẽs alie creature ſpecies ſunt aliqualis ſimilitudinis dei. cum ſint quedam veſtigia ſimilitudinis dei. ſꝫ valde remotiſſime ab eius perfectione diſtantes. anima vero humana eſt ad ymaginem dei facta et ſimilitudinẽ eius. ⁊ per ꝯſequens valde ꝓpinqua perfectioni eius. Quod ſi non eſſet nõ diceretur hominib⁹ Eſtote ꝑfecti ſicut pater veſter celeſtis ꝑfectus eſt Math.v. Cum autẽ chriſtus nõ ſolum fuiſſet homo ſed etiã de⁹ parꝫ ꝙ aĩa eius ex ꝯiunctione cũ verbo in vna ꝑſona fuit maxime ꝑfectõis. Hinc de ea dr ꝙ nõ ad mẽſurã dat' eſt ei ſpũs ſicut nob Ioh.iij. et.j. Unde. Uidim⁹ eũ plenũ grã et veritate. Tãte g ꝑfectiõis aĩaꝫ plenã oĩb⁹ donis. gr̃ijs. beatitudinibuſ. fructib⁹. dotib⁹. ⁊ aliis omĩb⁹ copioſiſſime dotatã. dare ꝓ nobis pctõrib⁹ nõne excedit omẽꝫ nr̃am eſtima/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tionē ⁊ ſufficiētiā. Vñ Hiere. xij. dr. Dedi
dilectā animā meā in man⁹ inimicoꝝ. q. d.
recordare q̄d fecerim ꝓ te. Eccl. xxix. Grāz
fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris. dedit em̄
ꝓ te animā ſuā. Ex his pꝫ ꝙ magne repu/
tatōis debet eſſe apud nos memoria paſ/
ſionis xp̄i. q̄ dedit tam liberaliter animaꝫ
tam p̄cioſam. ſuam propriam nō alienam
¶ L) Si autē queris q̄d lucri aut quid
magni nobiſ acciderit aut euenerit ex mor
te ⁊ paſſione xp̄i. Rñdeo tibi. certe ꝙ maxi
ma neceſſitas fuit vt xp̄s poneret animaꝫ
ſuā pro nobis ꝑ paſſioneꝫ ſuā. Peccatum
em̄ quantū ad p̄ns quatuor mala confert
nobis. Nam p̄mo tollit nobis locum. per
uertit motū. corrumpit affectū. ⁊ ꝯſtringit
ꝑ reatum ad penā. De p̄mo pꝫ. Nam om/
nis creatura habet locū ſ̄m exigentiam et
forme ſue debitū. ita vt q̄nto creatura no/
bilior tanto locus ei debet̄ altior. Et h̄ pꝫ
in om̄ib⁹ creaturis. Differūt em̄ ſp̄es crea
turaꝝ ab inuiceꝫ ita ꝙ due eq̄les inueniri
nō poſſunt. Vnde pꝫ ꝙ in celo archange/
li ſunt ſuꝑ angelos. p̄ncipatus ſuꝑ archan
gelos. et p̄tates ſuꝑ p̄ncipatus. ⁊ ſic d̄ alijs
Et hoc idem pꝫ in corporib⁹. q̄ꝛ ſuꝑ terrā
eſt aqua. et ſuꝑ aquā eſt aer. et ſuꝑ aerē eſt
ignis. et ſuꝑ ignem eſt celū ſtellatū. ⁊ ſuper
celum ſtellatū eſt celum criſtallinū. ſuꝑ q̄d
eſt celum empireū. q̄d q̄a eſt nobiliſſimuꝫ
ē ſuꝑ om̄e celū locatū. Hoc idem patet in
rebus elementatis. Nā ſupra ligna eſt me
tallū. ⁊ ſuꝑ metalla ſūt herbe. ⁊ ſuꝑ herbas
ſunt animalia. et ſuꝑ aīalia ſunt homines.
Et ſic ſ̄m gradū nature hō eſt ſuꝑior ī na/
tura. Et ideo om̄ib⁹ creaturꝭ in p̄mordio
creatōnis rerum hō om̄ib⁹ eſt prepoſitus.
Vñ Gen. ij. Vt p̄ſit piſcib⁹ maris ⁊ volu/
crib⁹ celi. Sꝫ hūc gradū hō nobilis ami/
ſerat ꝑ pctm̄. Vnde ſicut in gradu nature
hō fuit altior an̄ pctm̄. ita inferior fact⁹ eſt
poſt pctm̄. q̄ꝛ pctm̄ ignobilitat et vilificat
aīaꝫ. ⁊ ponit in ea turpiſſimā formā. ꝓpter
q̄d dicit Aug⁹. ꝙ pctōr nō eſt dign⁹ pane q̄
veſcit̄. Nō aūt h⁹ p̄t eſſe. q̄ꝛ oīs creat̄a q̄n/
tūcūqꝫ ſit vilis gerit aliquā ſilitudinē crea
toris ad min⁹ in eſſe. Pctm̄ aūt ē receſſus
ab eſſe. Et cū homo peccat efficitur nichil
ꝓpter q̄d hꝫ potius diſſimilitudinē q̄ꝫ ſimi
litudinē. Vnde Aug⁹. dicit in li. confeſ. ꝙ
inuenit ſe longe eſſe a deo in regione diſſi/
militudinis. Paſſione aūt xp̄i pctm̄ delet̄

Iuxta illud Apoca. j. Dilexit nos et lauit
nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo. q̄
peccatores lauant̄. ſed deleto pctō reſtituit̄
locus. Vñ ad Heb. dr. Vna ſacrificatio
quicq̄d erat deleuit. In ſignū h⁹ ſcti p̄res
de limbo educti ꝑducti ſunt vſqꝫ ad celuꝫ.
Ac ſi diceret̄. q̄ꝛ ꝑ paſſionē xp̄i in qua xp̄s
dedit aīaꝫ ſuā locus humane nature debi
tus ſ̄m eius p̄meuā originē reſtitutus eſt
Et ſic pꝫ q̄nta vtilitas fuit dante animam
xp̄o ꝓ nobis. Et eſt triplex gradus dilecti
onis xp̄imi. Prim⁹ impēdere ꝓ ſalute ip̄i⁹
t̄palia. vel ea totaliter vel ꝑticulariť admi/
niſtrādo. j. Cor. xiij. Tradidi oēꝫ ſubaꝫ in
vſuꝫ pauperꝫ. Sc̄d⁹ exponere corp⁹ labo
rib⁹. fatigatōib⁹. tribulatōib⁹. ij. Thimo. ij
Laboraui vſqꝫ ad vincula ꝓ v̄ra exhorta/
tione. Terti⁹ ponere aīaꝫ. j. Ioh. iij. In h̄
cognouim⁹ charitatē dei in nob. vt ſic ipſe
poſuit aīaꝫ ſuā ꝓ nobis. ita ⁊ nos. Et h̄ in
neceſſitate eſt p̄cepti. extra neceſſitatem eſt
ꝑfectionis. Anima aūt h̄ intelligit̄ ꝓut vi/
uificat corpus. nō ꝓut viuificat̄ a deo. Se
cūdo pctm̄ peruertit motū. Quicūqꝫ enim
aliquid opat̄ intendit aliqueꝫ finem. aliter
eius operatio non ꝑueniret in finē. et qui/
cūqꝫ mouet̄ intendit terminū ad quē debꝫ
ꝑuenire ⁊ in ip̄o quieſcere. Terminus aūt
in quo natura rōnalis quieſcit eſt ſol⁹ de⁹.
Nā appetitus naturalis ī nullo bono crea
to poteſt h̄re quietem niſi ꝑueniat ad deū.
Iuxta illud Aug. Feciſti nos ad te. ⁊ in/
quietū eſt cor noſtꝝ donec reuertamur ad
te. Et q̄ꝛ homo locū ſue quietis diligit. ⁊ il
lud q̄d diligit diligenter inſpicit. Iuxta il/
lud prouerbiū. Vbi eſt cor tuū. ibi oculus
Ideo natura fecit hominē rectū ⁊ oculos
poſuit ei in alto ad reſpiciendū quietꝭ ſue
terminū Iuxta illud Ouidij. Os homini
ſublime dedit celumqꝫ videre. Iuſſit ⁊ ere
ctos ad ſydera tollere vultus. Sed pctm̄
ꝑuertit iſtum motū. Ratio. quia peccatuꝫ
eſt graue. Iuxta illud ps. Sicut on⁹ gra/
ue grauate ſunt ſuꝑ me. Quod patet. quia
angelum peccantem celū ferre non potuit
ſed in infernū dimerſit. Nec ſolum aggra/
uat ſed etiā momētanee deprimit. Vnde
Iob. xxj. In puncto ad inferna deſcēdūt.
Et Luce. x. Videbam ſathanam quaſi ful
gur de celo cadenteꝫ. ¶ Sed di. Vnde eſt
dñe ꝙ hodie multi peccatores etiā mani/
feſtiſſimi nō deſcendūt in infernū. Rñdeo

ꝙ h̄ eſt ex paſſione xp̄i in qua xp̄us poſuit
animā ſuā vt nobis obtineret locū penitē/
tie. Vñ ipſe dixit. Ego ſi exaltatus fuero a
terra. oīa trahā ad meipm̄. Quantūcūqꝫ ſ
peccatū graue ſit hodie tanta facilitas ve/
nie pꝫ. ꝙ ad vnū gemitū pctm̄ dimittitur.
Sicut patet de publicano Luce. xviij. Et
h̄ non eſt niſi ꝑ paſſionem xp̄i. Tertio pec/
catum corrūpit affectum. Eſt em̄ peccatuꝫ
ſicut humor frigidus et reumatic⁹ q̄ tollit
appetitū. Sic peccatoribꝰ nichil ſpūale ſa/
pit. q̄ ſi dulcedinē ſpūalem guſtarēt om̄ia
mundana derelinquerent. Iuxta illḋ Au
guſti. Guſtato ſpū deſipit oīs caro. Xp̄us
autē ꝑ ſuam paſſionē nr̄m affectū accēdit.
Iuxta illud Bern̄. Sup̄ oīa te amabilem
rddit mihi bone ihū calix paſſiōis tue quē
ꝓ me bibiſti. Extēſio em̄ omniū mēbrorū
xp̄i q̄bꝰ nos q̄ſi ad ſe trahere videt̄ iſtū de/
notat affectū. Et ſic pꝫ tertia vtilitas ex eo
ꝙ xp̄s poſuit aīaꝫ ſuā ꝓ nob. Quarto pec/
catū ↄſtringit ꝑ reatū ad penā. Hoc em̄ exi
git iuſticia dei vt q̄cūqꝫ peccat puniat̄. Pe/
na āt penſat̄ ex culpa. Culpa āt dꝫ penſari
ex ꝑte eius in quē peccat̄. qꝛ maius pecca/
tū eſt qn̄ peccat̄ in bonū infinitū. ſcꝫ ī deū.
cuius p̄cepta ↄtēnunt̄. vñ pena ꝓ pctō de/
bita erat eterna. ſꝫ xp̄us ꝑ ſuā paſſionē pe/
nā eternaꝫ nob abſtulit. et ipſe in corꝑe ſuo
peccata nr̄a tulit ſup̄ lignū. i. penā pcti ꝑtu/
lit in corꝑe ſuo. vt dr̄ in ep̄l'a hodierna. Nā
paſſio xp̄i in q̄ xp̄s poſuit aīaꝫ ſuā fuit tan
te v̄tutis ꝙ ſuffecit ad expiandū oīa pecca
ta totius mūdi. etiā ſi eſſent mille mundi.
Unde per hanc eius paſſionē opant̄ om/
nia ſacramenta. q̄ a paſſione xp̄i ſumpſert
virtutē. vt baptiſmus ablutionē. peniten/
tiā. remiſſionē. Hec ḡ fuit neceſſitas paſſi/
onis xp̄i. quia ita efficax eſt et vtilis meri/
to dr̄ p̄cioſa et gratioſa. Et h̄ de ſecundo.

Dixi tertio ꝙ in verbis p̄miſ/
ſis deſcribit̄ benignitas nr̄i redēptoris ex
dignitate hūane ↄditiōis. cū dr̄. pro oībꝰ
ſuis. Certe magna dignitas hūane condi
tionis eē ouem dei. Pro q̄ ſciendū ꝙ ſicut
in p̄nti vita. ita et in futura ſemp̄ erūt duo
dn̄i ꝛ paſtores. et duplices ſerui ſeu oues
videlicꝫ xp̄s et dyabolus. Xp̄s aūt habet
oues ſuas ſignatas ex q̄bꝰ cognoſcunt̄ eē
ſue. et dyabolus ſuas. Uerūtamen in hoc
eſt differentia. Q: ſerui dei dicuntur oues
ꝓpter innocentiā. Serui aūt dyaboli dicū
tur hedi ſeu hirci ꝓpter fetorē immūdicie.
Et iſte ordo ſicut eſt h̄ in ſtatu vie ſic erit i
ſtatu fut̄e vite. Math. xxv. Statuet oues
q̄dē a dextris. hedos āt a ſiniſtris. Scđm
hoc ḡ xp̄us dicit h̄ oues ſuas fideles illos
in quibus operata eſt paſſio ſua effectū ſa/
lutis. Sicut autē videm⁹ ꝙ paſtor bonus
diſcernit oues ſuas ab extraneis aut ꝑ co
lorem aut per ſignū aut ꝑ vocem. Ita xp̄s
fideles ſuos cognoſcit p̄mo per colorem.
Color em̄ ouiū xp̄i eſt ſimul mixt⁹ albus ꝛ
niger. Sed ouiū diaboli eſt aut albus tm̄
aut niger tm̄. Figura habet̄ Geneſis. xxx
vbi oues Iacob erant albe et nigre ſimul
Sed Laban debuerunt eſſe nigre tm̄ vl'
albe tm̄. Color niger tm̄ ſine albedie ſigni
ficat tm̄ nigredinē ꝛ obſcuritatē ↄſcie nul
lam habentē virtutis puritatē. vt eſt oīno
in malis. de q̄bꝰ dr̄ Ro. j. Obſcuratuꝫ eſt
inſipiens cor eoꝝ. Color albus tm̄ ſignifi
cat ypocriſim ſupꝑficialem illoꝝ q̄ ſūt vt
ſepulcra dealbata. intus aūt fetida. Mat.
xxiij. Et h̄ eſt color hedoꝝ dyaboli. Color
autem ouiū xp̄i eſt ſimul mixtus. albus ꝑ
interiorem puritatē innocentie. et niger ꝑ
exteriorem humilitatē ↄuerſationis ꝛ pa/
ciencie. De quo dr̄ Canticoꝝ. j. Nigra ſum
ſed formoſa. Ecce ſimul nigra aīa ꝑ humi
litatē exterioris ↄuerſationis. ſed formo/
ſa per puritatem innocentie interioris af/
fectionis ꝛ recte intentōnis. Scđo diſcer
nit xp̄s oues ſuas ꝑ ſignum. Iſtud autēꝫ
ſignum eſt charitatis. De q̄ Ephe. j. Sig
nati eſtis ſpū promiſſionis dei. Iſtud eſt
ſignum quo poſtes domus in ſuperlimi/
nari ſignari p̄cipiunt̄. Exo. xij. Et Ezech.
ix. Quod ſi quis non habuerit peribit a
vaſtante angelo. quia qui charitatem non
habet fruſtra querit in alijs placere deo.
j. Coꝝ. xiij. Si linguis hominum loquar.
charitateꝫ aūt non habeam nihil ſum. Di
cunt autem doctores ꝙ etiaꝫ deus i electi
ſuis habet certū ſignum ſue predeſtinatio
nis q̄ ſignauit eos. Iuxta illḋ apl'i. Nouit
deus q̄ ſunt ei⁹. intm̄ ꝙ ſiue hō peccat ſiue
ſit in gr̄a ſp̄ illud ſignū manet in eo in illū
finē ꝛ effectū vt terreant̄ inimici ei⁹ ꝛ acce/
dant amici eius. De q̄ expreſſe habetur de
pe. diſt. ij. firmū. et eſt dictū Augu. in li. de
correptione et gratia. nota in ca. firmū ſic
dicit̄. Firmū fundamētū dei ſtat imobile

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

habẽs ſignaculũ hoc. ſcʒ q2 ſcit deꝰ q̇ ſunt eiꝰ.
Dicit gloſa ꝑma ꝙ illi q̇s deꝰ elegit ⁊ imo/
biliter i fide fundauit ꝑſeuerãt firmi. Qui
aũt perit nõ erat finaliter de fũdamẽto ⁊ de
ꝑdeſtinatis. Quale aũt ſit illud ſignaculũ q̇d
eſt impſſum talibꝫ dicit glo. ij. ꝙ mẽti taliũ
eſt impſſũ q̇ddã inſigniũ. amicis vt accedãt
inimicis aũt vt territi fugiãt. ⁊ hoc etiã fit dum
ſunt mali. vñ ſcit deꝰ q̇ ſunt eiꝰ. ij. Thio. ij.
id eſt amat et defendit ꝑdeſtinatos ſuos.
etiã dum ſunt mali. Et nota ꝑ hoc ꝙ eos ↄti
nue munit apparet hoſtibus ⁊ amicis ꝙ ipi
ſunt ſignaculũ dei inter ꝑdeſtinatos. Ha
bent enĩ ꝑdeſtiati etiã dũ ſunt mali q̇ndã
caracterẽ q̇ diſtinguunt a damnãdis. Vñ
et tribu Juda duodeci milia ſignati. Ter
tio xp̃s cognoſcit oues ſuas ꝑ vocẽ. Vox enĩ
ouiũ xp̃i eſt blanda dulcis ⁊ hũil. Nã electi
dei ⁊ ſi oia mãſuete faciũt. maxie tñ in ver/
bis dulces ſũt. Juxta illd Eccli. xlv. In ver
bis ſuis mõſtra placauit. q̇d tũc fit qñ ele/
cti dei etiã tirãnos mũdi dulcedine ỽboꝝ
cõprehẽdũt. Vñ eis dictũ eſt a xp̃o. Dabo
vobis os ⁊ ſapiãz cui nõ poterũt reſiſtere oẽs
aduerſarij vri. Lu. xxj. Cõtra aũt oues dia
boli loquũt pacẽ cũ ꝓximo ſuo. mala aũt in
cordibꝫ eoꝝ. Et iteꝝ in ps. Verba oris eiꝰ
iniq̇tas et dolꝰ. Tales enĩ publice bonos
infamãt. occulte detrahũt. ⁊ vbi pñt perſe/
quunt'. De q̇bꝫ in ps. Sedens aduerſus
frẽm tuũ loquebaris. et aduerſum filium
matris tue ponebas ſcandalũ ⁊c. Quiſq̇s
g̃ hꝫ colorẽ albũ ꝑ interiorẽ puritatẽ. nigꝝ
per exterioris ↄuerſatõis hũilitatẽ. ſignũ
charitatis ꝑ deuotõem ad dñm. affectiõem
⁊ vocis dulcedinẽ ꝑ pietatis allocutõem. ſe
hec eſt ouis, ꝑ qua xp̃s poſuit aĩaꝫ ſuã. vt ſic
eam per grãm hic ſibi eligeret et in futuro
ad dexterã in gl'a circa ſe ſtatueret. Quod
nobis ꝑſtare dignet' pater et filius ⁊ ſpũs/
ſanctꝰ Amen.

¶ Dominica tertia poſt paſca. I

¶ Sermo. LXV

Mundus gaude/
bit vos autem ↄtriſtabimini. ſʒ
triſticia vr̃a vertetur in gaudiũ.
Joh. xvj. Si non eſſet alia ↄſolatio electo
rũ dei in hac vita ad tribulatões et miſeri
as huꝰ mundi equanimiter ꝑferendas ⁊ tol
lerandas. ſatis poſſet ſufficere pñtis euan
gelij illa xp̃i animatõ qua ↄfortando ſuos
⁊ mũdi tranſitoriã momentaneãq̊ volup/
tatem. ⁊ perpetuã ac in eternũ manſuram
iocunditatẽ omĩbꝫ ſuis preparatam ꝑdi/
cit. Quoꝝ vtrũq̊ in ỽbis ꝓpoſitis hꝫ expri
mit. quia mundus gaudebit. vos aũt con
triſtabimini. ſed triſticia vr̃a vertet' in gau
dium. ⁊ gaudiũ vtiq̊ tale q̇d nemo tollet a
vobis. Unde Augꝰ. in quadã omel'. ſuper
ep'laꝫ Johãnis tractans illud Mundus
tranſit ⁊ ↄcupiſcẽtia eius. dicit. Quid vis.
vtrũ amare temꝑalia et tranſire cum tem/
pore. an xp̃m amare et i eternũ viuere. Ex
q̇bꝫ patere poteſt differẽtia inter filios ſcl'i
et filios dei. quia filij ſeculi amant gaudia
tranſitoria. filij aũt dei gaudia eterna. Fi
lij ſeculi amant aſperitatẽ veram. iocundi
tatem falſam. certum dolorem incertã vo/
luptatem. durũ laborem. timidam quietẽ
rem plenam miſeria. ſpem beatitudĩs ina/
nem. Inquit Augꝰ. ſupra ps. Econtra ỽo
electi dei et filij eius ſpũſancto adoptati ⁊
ſi habent triſticiã corporis ſed tñ leticiam
retinent mentis. Gaudiũ enim eoꝝ eſt nõ
de creatura ſed creatore. cui cõꝑata. aliun/
de omĩs iocunditas meror eſt. omĩſq̊ ſua
uitas dolor eſt. omẽ dulce amaꝝ. omẽ de/
corũ fedũ. omẽ quod delectare poteſt mo/
leſtum. inquit Berñ. in quodam ſermone.
Ecce quanta differentia inter filios ſeculi
et dei. Eſt inſuper et alia. quia finaliter fi/
lij ſeculi in ſe merores inuenient. qui dere
licto creatore gaudiũ in ſe querebant. In
quit Gre. xij. li. moral'. Unde Seneca ta/
le gaudium vocat potius inicũ future tri
ſticie. Ep'la. lxiij. Econtra ỽo electi dei qui
pro creatore ſuo ſeculi miſerias ꝑturbatio
nes ⁊ calamitates ſuſtinuerũt. finaliter illuc
perducent' vbi erit ſemꝑ ſumma ſecuritas.
ſumma felicitas. felix libertas. felix beati/
tudo. vbi erunt homines angelis ſimiles.
Inquit Augꝰ. in li. de vtilitate agende pe/
nitentie. Hanc aũt differentiã ſaluator in/
nuens in verbis thematis dicit. Mũdus
gaudebit. ſcʒ ad tempus. vt poſtmodũ lu/
geat. vos autẽ cõtriſtabimini. ſed triſticia
veſtra vertetur in gaudiũ. In q̇bꝫ verbis
tria tangunt'. Primo filioꝝ huiꝰ ſeculi mo
mẽtanea vanitas. cũ dicit Mundus gau
debit. Scdo electoꝝ dei meritoria penali
tas. cũ dr. vos aũt cõtriſtabimini. Tertio
deſcribit' eoꝝ ꝓmiatoria felicitas. cum dr.
ſed triſticia vr̃a vertet' in gaudium.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN